

Inzet op PMD-kwaliteit

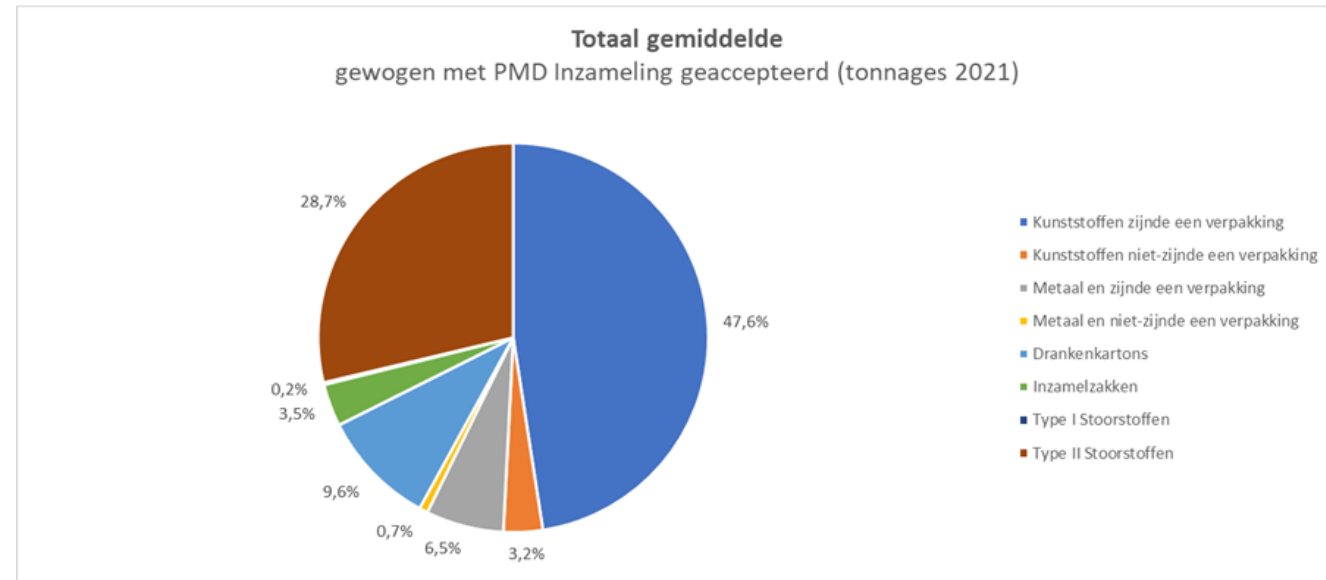
VANG-Congres, Utrecht

25-1-2024

1. Aanleiding van de aanpak

- Op basis van **samenstellingsonderzoeken** hebben we geconcludeerd dat het huishoudelijke PMD te veel stoorstoffen bevat.
- Het hoge percentage stoorstoffen leidt tot afkeur van ingezameld PMD, verlies van grondstoffen en daarmee druk op de te behalen recyclingdoelstellingen.
- Het **KSO** leidde tot een aantal conclusies:
 - **Inzameling met zakken aan huis** levert de beste PMD-kwaliteit op.
 - **Halen van PMD aan huis** leidt voor kwaliteit en respons tot betere resultaten dan brengen.
 - Het resultaat voor **mini-containerinzameling** aan huis varieert aanzienlijk; potentie tot verbetering.
 - **Stimulerend afvalbeleid** is noodzakelijk voor respons en efficiëntie.

2. Aan de slag

- Gedurende 2022 zijn Nedvang en RKN gestart met de ontwikkeling van een werkwijze; de eerste pilotprojecten werden opgestart.
- Vanaf 2023 een gestructureerde aanpak voor de PMD-inzameling, de focus lag hierbij op:
 - Samenwerking met gemeenten
 - Cofinanciering als uitgangspunt
 - Concrete aanpak op basis van problematiek
- Het doel was om in 2023 met 80 gemeenten een samenwerking op te starten.
- Met 61 gemeenten is dit gelukt, we zetten deze aanpak door in 2024.

3. Vormen van verbeteraanpak

- Ieder verbeterplan is **op maat** van de betreffende gemeente.
- Verschillende categorieën van aanpak worden onderscheiden om tot verbetering te komen:
 - Communicatie; promo-teams, huis-aan-huis informatie en social media.
 - Controle en handhaving; inzet voorlopers, afvalcoaches en Boa's.
 - Verbetering inzamelpraktijk; route-optimalisatie, verbetering materieel, innovaties in inzameling.
 - Transitie systeem; o.a. overstap verzamelcontainers naar zakkeninzameling of mini-containers naar zakkeninzameling.
- Alle lopende verbeterplannen worden ondersteund door communicatie. De verdeling is te zien in de tabel.
- Een groot deel van de plannen zet in op **optimalisatie**, een kleiner deel is gericht op **transitie**.

Controle en handhaving	36 gemeenten
Controle en handhaving + verbetering inzamelpraktijk	12 gemeenten
Transitie van inzamelsystematiek	13 gemeenten

4. Voorlopige resultaten en leerpunten

- Voor een aantal gemeenten zijn er voorlopige en definitieve bevindingen; de resultaten variëren.
- De belangrijkste leerpunten voor **optimalisatie** van bestaande inzamelstructuur:
 - Structurele toepassing van controle geeft duidelijke resultaten.
 - Elke ronde controleren heeft de voorkeur.
 - Het laten staan van bakken of zakken is onvermijdelijk.
 - Gedragsverandering kost tijd en aandacht.
 - Vervuiling kan heel gebiedsspecifiek zijn.
 - Inwoner-informatie over de afkeur is van belang (o.a. labels/stickers).
 - Aanpak doet stof opwaaien, organisatie moet hier op berekend zijn.
 - Ondersteuning door middel van communicatie is essentieel.
- Een interessant toekomstperspectief is standaard flankerend beleid per gemeente. Dit kan op basis van een vaststaand format:
 - Structurele controle huis-aan-huis.
 - Regelmatige handhaving (urgentie-gevoel).
 - Communicatie altijd als ondersteuning.

4. Voorlopige resultaten en leerpunten (2)

- Diverse verbeterplannen in de aanpak zijn gericht op een **transitie** van het bestaande systeem:
 - Van verzamelcontainers naar zakken aan huis.
 - Overstap van minicontainer naar zak.
 - Onderzoek en advies naar de transitiemogelijkheden.
- We zien grote positieve effecten bij transitie-projecten:
 - Enkele projecten afgerond: geen sprake meer van afkeur (75 tot 100%), maar juist volledige goedkeur.
 - Metingen tonen aanzienlijke verschillen: boven 40% naar onder de 20% stoorstoffen.
 - Intensieve begeleiding is hierbij noodzakelijk!
- Wij signaleren een recente ontwikkeling => diverse gemeenten die 'vastlopen' in systematiek maken lange termijn keuzes.

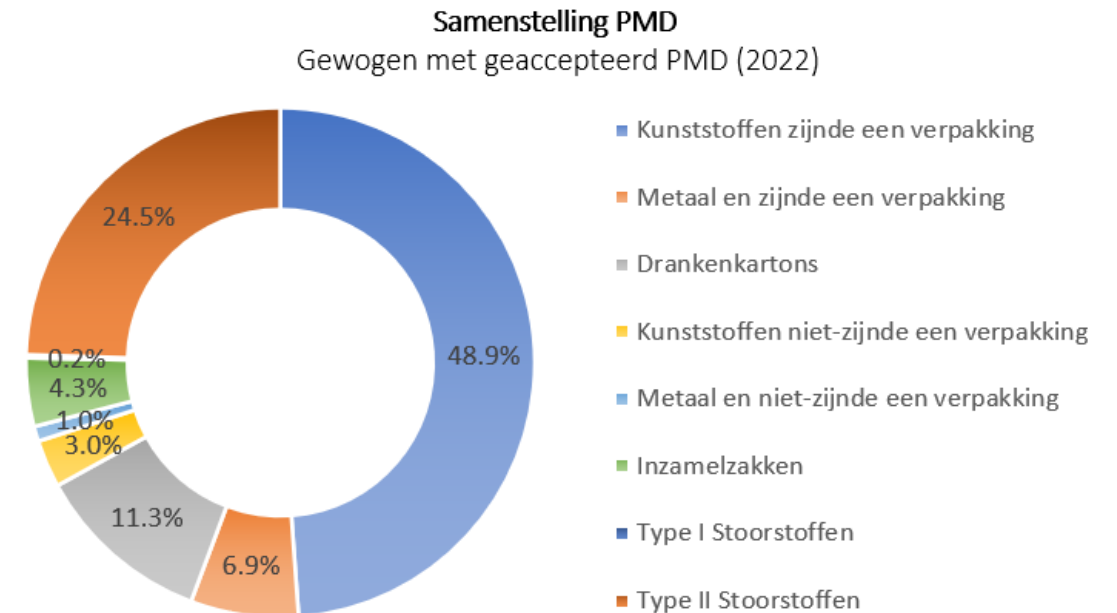
5. Hoe willen we nu verder?

- Ervaringen tot nu toe leiden tot enkele **aanbevelingen**:
 - Zamel PMD zoveel als mogelijk via haalsysteem in (zak dan wel minicontainer).
 - Pas daarbij standaard flankerend beleid toe.
 - Daar waar een haalsysteem niet mogelijk is, vormt nascheiding een optie.
- In 2024 zetten we in samenwerking met RKN de aanpak door.
- Afhankelijk van systeem en problematiek zetten we in op behoud, optimalisatie of transitie.
- Met deze insteek is een nieuw plan gereed voor de periode 2024-2026.
 - Cofinanciering bij optimalisatie.
 - Maatwerk.
 - Afspraken op basis van samenwerking.

6. Ter afsluiting

- Recent zijn de metingen voor het SO-light afgerond. De resultaten van de samenstellingsmetingen zijn beter dan van het KSO in 2021/2022.
- Werpt de aandacht voor kwaliteit in de inzameling en op de overslag inmiddels z'n vruchten af?!

Nederland circulair
elke verpakking telt

afvalfonds
verpakkingen